

Myšlení – vývoj k „vyšší úrovni“

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2007](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2007](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 26. 8. 2007
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 26. 8. 2007

Myšlení – vývoj k „vyšší úrovni“

Počátky myšlení musely být velmi chaotické; skutečné myšlení začíná vlastně teprve tam, kde ten původní chaos dojmů a rychle uplývajících představ začal být organizován. Můžeme se jen domnívat, že vzorem pro takové uspořádávání a organizování byly rozpoznávané „děje“ v okolním světě; v té míře, jak se dařilo vědomí udržovat v jakési uspořádanosti, dařilo se také uspořádávat vztahy k proměnlivému, dějícímu se, ale také často opakujícímu se nastávání určitých (konkrétních) situací, které se však „děly“, které se připravovaly, pak nastávaly a posléze uplývaly tak, že už do nich nebylo možno zasahovat. (A v tom mohlo vědomí pochopitelně navazovat jednak na rozpoznávání situací na bázi instinktů, ale později, na vyšší úrovni organického vývoje už také na bázi jakýchsi „zkušeností“ a návyků.) Zatím můžeme mít za to, že tím prvním významným způsobem, jak si lidé ve svém vědomí a počínajícím myšlení začali uspořádávat zároveň svět kolem sebe (tj. své osvětí) a zároveň své porozumění tomuto světu kolem sebe (tedy svému osvětí, protože to je právě tím „osvojeným světem“, přesněji osvojeným ‚kusem‘ světa), bylo vyprávění, tedy celá řada jednotlivých vyprávění, která se teprve dodatečně dostávala do obsahových („věcných“) souvislostí a začala vytvářet rozsáhlejší celky; mnoho dokladů o různých „tradicích“ takových vyprávění máme z různých zemí a národů; nám nejbližší a díky mnoha historickým dokladům nejznámější jsou vyprávění (mytologie) starých Řeků. Většina z nich se nám zachovala již z dob, kdy je mnozí již nebrali příliš vážně a citovali z nich příležitostně na připomínku něčeho, co tehdy bylo společné většině Řeků. Ovšem právě ta neuspokojivost roztříštěnosti jednotlivých vyprávění, která navíc spolu někdy neladila a dokonce byla ve vzájemném rozporu, vedla ke kritice a distanci vůči „mýtu“, a to ve jménu LOGU. A to vlastně byla výzva k racionalizaci a tím i integrovanosti představ, myšlenek i koncepcí, celých rozsáhlejších pojetí a časem k vydělení některých okruhů problematiky do kompetence samostatných disciplín toho, čemu se začalo říkat „filosofie“.

(Písek, 070826-2.)